

● تحلیل‌ها و گزارش‌ها

پیام ریاست جمهوری اسلامی ایران

به همایش "همکاری‌های ایرانی-عربی"

همایش "همکاری‌های ایرانی-عربی" که گامی در جهت تحقق گفت و گوهای درون تمدنی بود، با حضور بسیاری از اندیشمندان ایرانی و برخی کشورهای عربی، شامل مصر، مراکش، قطر، لبنان، تونس، لیبی، یمن، اردن، فلسطین و نماینده‌ی منطقه‌ی سازمان ملل در بیروت و با مشارکت مجمع اندیشه‌ی حرب (اردن) و دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه، طی روزهای ۲۲ و ۲۳ آبان ماه ۷۸ در دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی برگزار گردید.

محور این تمدن بزرگ بوده‌اند. در حقیقت، تمدن شکوهمند اسلامی با همت و تلاش مشترک اندیشمندان و متفکران این دو حوزه‌ی تمدنی از برگزاری همایش «همکاری‌های ایرانی-عربی» که گامی مهم در راستای تحقق شکوهمند اسلامی با همت و تلاش مشترک اندیشمندان و متفکران این دو حوزه‌ی تمدنی بود که شکوفا شد و گسترش یافت. اکنون، تأسف بزرگ ما این است که امت اسلامی-که روزگاری تبلور قدرت و انسجام سیاسی، بالندگی فرهنگی و اخلاقی و آموزگار دانش و مدنیت اجتماعی بوده است- به شمار می‌رود، بسیار خشنود. عرب‌ها و ایرانیان از ابتدای طلوع تمدن اسلامی تاکنون، همواره دو ستون اصلی و استادان محترم، میهمانان گرامی،

می‌رساند. آنچه که نیاز است، تنها اراده است و آگاهی. اراده‌ی قاطع و خدشه‌ناپذیر برای حرکت در این راه خطیر و آگاهی از داشته‌ها و انباشته‌های خود در ابعاد مختلف تاریخی، دینی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی.

دوستان عزیز،

دنیای عصر ما دنیاپر است برآمده از قرن‌ها تسلط قدرت‌ها، جنگ و خونریزی و نسل‌کشی انسان‌ها که هنوز نیزگاه و بیگانه ادامه پیدا می‌کند و البته ظلم‌ها و بی‌عدالتی‌ها، نادیده گرفته‌شدن حقوق انسان‌ها، فجایع اخلاقی، بحران‌های معنوی، تجاوز به طبیعت و دیگر ناهمجارتی‌های مادی و معنوی را نیز که هنوز بشریت در مجموعه‌ی خود گرفتار آنهاست باید به این فهرست اضافه کرد.

این جانب به جد معتقدم که بدون کاربرد عقلاتیت برخاسته از فطرت و بدون اهتمام خردمندانه به ماده و معنا، دین و دنیا، فلاخ و آزادی، روشنفکری و دین‌داری و مدنیت و معنویت، بشر به سعادت و رستگاری در دو دنیای خود نتواءهد رسید و ما به عنوان مؤمنان به متعالی ترین دین خداوند و میراث‌داران یکی از بزرگ‌ترین تمدن‌های بشری قادrim

به‌دلایل مختلف از جمله دیسسه‌های استعمار، دخالت قدرت‌های خارجی، رشد تعاپلات قومی و نیز سوءتفاهم‌ها و سوءبرداشت‌ها به چنان درجه‌ی از ضعف و پراکندگی رسیده است که حتی فرصت و توان بهره‌گیری از دست‌آوردهای تمدن گذشته خود را نمی‌باید، چه رسید به فراگیری و بهره‌مندی از دست‌آوردهای سایر تمدن‌ها.

خسوبیختانه با فروپاشی نظام قدرت‌مدار دولطی و سرعت‌گرفتن روند همگرایی در سایر مناطق جهان، نسیم همکاری و همبستگی مبتنی بر مشترکات صلح‌جویانه‌ی تفکر دینی ما در جهان اسلام و به ویژه در میان مهم‌ترین اعضای آن یعنی عرب‌ها و ایرانیان نیز وزیدن گرفته است و این فرصتی است که باید آن را قدر شناخت. در موقعیت حساس کنونی هرگونه درنگ و غفلت از مشارکت مؤثر و ایغای نقش بایسته در شکل‌گیری نظم انسانی در جهان، باعث از دست‌رفتن فرصت‌های لازم برای احراز جایگاه مشروع کشورهای اسلامی در نظام آتی جهان خواهد شد. جوهر و گوهر هویت اسلامی امت ما استحقاق جهان اسلام را برای کسب جایگاه شایسته‌ی خود به اثبات

تقویت همکاری‌های صادقانه و دوستانه میان کشورهای اسلامی است و این رسالتی است که قبل از آنکه بر دوش اهل سیاست باشد، بر دوش اهل خرد و اندیشه است. امیدوارم جمع شما که از متفکران زیده ایران و عرب هستید، با تحلیل دقیق و درست علل و عوامل دوری‌ها و دلتنگی‌ها و ارایه جمع‌بندی مؤثر و مفید به تحقق این خواسته‌ها کمک نمایید و گام‌های تعیین‌کننده‌ی در جهت استحکام قوی‌تر روابط و عواطف ایران و اعراب بردارید.

از خداآوند متعال بر ایمان آرزوی موقیت و بهروزی می‌کنم.

سید محمد خاتمی
ریس جمهوری اسلامی ایران

پیشرفت‌های مادی بشر امروز را با معنویت برخاسته از دین زیور بخشیم و رفاه مادی زندگی انسان را با اعتلای کرامت او به کمال برسانیم.

برادران و خواهران عزیزا

اجازه بدهید هم از موضع ریس جمهوری اسلامی ایران و هم از موضع ریس سازمان کنفرانس اسلامی اعلام کنم که خواسته‌ی ما عزت و کرامت جهان اسلام است، عزتی که معتقدیم تنها از طریق نیل به خودباری و انکا به نفس از یکسو و مشارکت، گفت و گو و تعامل مثبت و سازنده با دیگران از سوی دیگر تحقق می‌یابد.

در این میان آنچه بیش از هر چیز اهمیت و اولویت دارد، تلاش برای تفاهم و تقریب آرا و زدودن زنگارهای نادرست و از میان برداشتن سوءتفاهم‌ها به منظور تأسیس یا

پژوهشگاه مطالعات فرهنگی
پژوهشگاه علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جامع علوم انسانی